

נוטלים * כהלכה? נוטלים * מדליה!

נטילת ידיים לסעודה - פרק ב'

הנחיות למורה

סקירת הפרק

באמצעות 'כרטיס הכניסה' הובהר הערך של נט"י (חשוב להכיר לתל' את ראשי התיבות הללו) והטהרה שעומדת מאחוריה, כמובא בהלכה א' (שכאמור, כדאי לקרוא ולהסביר. ר' גם הרחבה בפינת הלשון להלן).
הוסבר גם המושג "דבר שטיבולו במשקה" – חשוב לחדדו שוב.
עתה מומלץ להעלות את השאלה: מה מרכיב בעצם את הפעולה של נט"י? מה נדרש כדי לבצע אותה? ולהוביל ל - 5 המרכיבים:
המאכל שלצורך אכילתו נוטלים / הכלי שבאמצעותו נוטלים / המים שבהם משתמשים לנטילה / מצב הידיים כשנוטלים אותן / סדר ואופן הנטילה מתוך כך לעבור על כותרות הפרק.
כדאי גם להביא אביזרי נטילה ולהדגים ממש את הנטילה כהלכה... כדאי גם להסביר את המושג "כח גברא".

ואז, למשחק...

שבאמצעותו יילמדו פרטי ההלכות:

תכולת המשחק

♦ קלפי מקרים ב- 5 נושאים שונים הקשורים לנטילת ידיים (או)

בחלק מהנושאים):

המאכל שלצורך אכילתו נוטלים /

הכלי שבאמצעותו נוטלים / המים שבהם משתמשים

לנטילה / מצב הידיים כשנוטלים

אותן / סדר ואופן הנטילה

חלק מהמקרים מתארים נטילה כהלכה, וחלקם

מתארים נטילה, שאיננה כהלכה...

♦ קלפי 'טיפ טיפה' – המזמינים לתת לכל המשתתפים טיפ,

שיסייע להקפיד על נט"י (=נטילת ידיים) כהלכה בכלל ובמצבים

מיוחדים, לדוגמא: כשנמצאים בבית הספר, בטיול ועוד...

♦ 'מדליות נטילה כהלכה'

מטרת המשחק

לצבור כמה שיותר 'מדליות נטילה כהלכה'

- ◇ המנצח: מי שצבר את המספר הרב ביותר של המדליות....
- ◇ קראו בהמשך, איך נוטלים מדליות.

מהלך המשחק

- ◇ מניחים את ערמת הקלפים, הכוללת את שני הסוגים (קלפי המקרים וקלפי הטיפ) במרכז - כ'קופה', כשהם הפוכים ומעורבבים.
- ◇ כל משתתף בתורו מודיע כמה קלפים הוא רוצה למשוך כרגע מהקופה, ומושך אותם מראש הערמה.
- ◇ קוראים ביחד את המקרה המתואר בכל קלף ובודקים בספר, בהלכה לעיון המצויינת על הקלף, האם המקרה מתאר נטילה כהלכה או ש... לא...
- ◇ אם מתברר שכל הקלפים, שמשך המשתתף, מתארים נטילה כהלכה - הוא אוסף אותם אליו.
- ◇ אבל... **האתגר:**
- ◇ אם יש ביניהם אפילו קלף אחד בלבד שמתאר נטילה.... שאיננה כהלכה - עליו להחזיר את כל הקלפים לתחתית הקופה...

והנה נוספים מהלכים?

- ◇ **כאשר משתתף הצליח לאסוף סט של 5 קלפים** (אם בחרתם רק בחלק מהנושאים, אז המספר יהיה בהתאם) - כשכל קלף מציג מקרה בנושא אחר מבין 5 הנושאים שפורטו בתכולת המשחק - הוא מערבב אותם בקופה ומקבל תמורתם מדליה.
- ◇ ויש גם בונוס:
- ◇ אם בין הקלפים, שמשך המשתתף מהקופה, נמצא קלף 'טיפ טיפה', והוא נותן למשתתפים טיפ, שיסייע להקפיד על נט"י כהלכה במצבים שונים, הוא נוטל מדליה - זאת גם כאשר נאלץ להחזיר את הקלפים לקופה!
- ◇ ניתן להפסיק את המשחק כאשר עברו על כל כרטיסי המקרה, או בכל זמן שמחליטים על כך...

אופציות והתאמות לסגנונות ולרמות השונות

- ◇ ניתן לשחק את המשחק בקבוצות - כשכל קבוצה משחקת בנפרד עם סדרת קלפים ומדליות משלה, וניתן לשחק אותו במליאה - כשכל קבוצת תלמידים מהווה שחקן, וסדרה אחת של קלפים ומדליות משמשת את כולם ביחד. (מומלץ להדפיס אז את הקלפים על דף A3 כדי שיראו יותר...)
- ◇ ניתן גם להוציא קלפים מתוך המאגר תוך התאמה לכיתה או לקבוצה... או אפילו להוציא את כל קבוצת הקלפים ששייכת לנושא מסוים - כדי לצמצם את כמות ההלכות והיקף החומר. (במקרה זה חשוב לעדכן את המשתתפים, וסט שמזכה במדליה יכולול רק את הנושאים שנשארו במשחק).
- ◇ אפשר גם להתגמש בנטילת המדליות:
- להחליט שנוטלים מדליה על סט מצומצם יותר (לאו דווקא של 5 הנושאים).

חשוב:

- במיוחד אם בחרתם לשחק בקבוצות נפרדות, חשוב בסיום כמובן לסכם את הנלמד:
- ◇ אפשר לעשות זאת במעבר חוזר על קלפי המקרים.
 - ◇ אפשר גם לחלק את הכיתה לקבוצות לפי נושאי המשנה (המאכל, הכלי וכו') כשכל קבוצה מסכמת את ההלכות הקשורות לתחום שלה כדף הנחיות מלווה איורים וכד'.
- אולי אפילו להכין הנחיות ברורות לתלייה ליד פינת נטילת הידיים שלכם.

בהצלחה, בהנאה ולתועלת!

*פינת הלשון – "נטילה"

רוצים לעשות תרגיל לשוני קצר עם התל'?
בקשו מהם להציע צירופי מילים שונים למילה "נטילה" – ומתוך כך נסו להוביל לחקירה הסמנטית של המילה. לדוג': נטילת חפץ, נטילת אחריות, נטילת רשות, נטילת ציפורניים, נטילת לולב ונטילת ידיים כמובן.... האם יש קשר בין המשמעויות?
אולי יעניין אתכם לקרוא ולשתף את המידע שבדף המצורף בנפרד: פינת הלשון – "נטילה".